

انتخاب عقلانی با شناخت قرآنی

بسیاری از افراد در انتخاب یک راه یا یک فرد یا یک گروه برای انجام کاری تردید دارند و سعی می‌کنند نسبت به آن شناخت پیدا کنند تا کاری که می‌خواهند به ایشان بسپارند به نحو احسن انجام شود تا متضرر و دچار خسارت نشوند.

بسیاری از افراد در انتخاب یک راه یا یک فرد یا یک گروه برای انجام کاری تردید دارند و سعی می‌کنند نسبت به آن شناخت پیدا کنند تا کاری که می‌خواهند به ایشان بسپارند به نحو احسن انجام شود تا متضرر و دچار خسارت نشوند.

انتخاب افراد شایسته

در جامعه دینی باید برای استقرار اهداف دین تلاش کرد. در این راستا انتخاب بهترین و شایسته ترین افراد از نظر تفکر، تعقل، تخصص و تعهد جزو وظایف دینی و اخلاقی مردم است. مردم باید اولاً ملاک های دین در مورد افراد متخصص را بشناسند و با تکیه به آن به انتخاب افراد مناسب را انتخاب کنند. هنگامی که افراد شایسته انتخاب شدند اثرات مثبت آن در جامعه را به وضوح می توان دید. از جمله اقداماتی که مسئول دیندار و متخصص می تواند انجام دهد در زیر آمده:

حفظ نظم و استقرار عدل: مسئولان دین مدار می توانند در جامعه نقش مهمی در حفظ نظم و استقرار عدالت دارند. آنها با تعیین قوانین و مقررات مناسب و نظارت بر اجرای آن به جامعه کمک می کنند تا از هرج و مرج جلوگیری شود و نظم و صلح حفظ گردد. ایشان در جامعه به عنوان یک نیروی واحد و هماهنگ کننده ایفای نقش می کنند. آنها مسئولیت حفظ نظم و استقرار عدل در جامعه را بر عهده دارند. با داشتن یک مسئول قوی و متعهد، جامعه قادر است تا بهبود و توسعه را تجربه کند و از بی نظمی و سردرگمی جلوگیری کند.

ارائه راهبردها و برنامه های توسعه: مسئولان می توانند با تدوین راهبردها و برنامه های توسعه، جامعه را به سوی پیشرفت و رشد هدایت می کنند. آنها با تحلیل و بررسی وضعیت جامعه و تعیین اهداف و راهبردهای مناسب، به جامعه کمک می کنند تا به بهترین شکل ممکن پیشرفت کنند. مسئولان و هدایتگران با تحلیل و بررسی وضعیت جامعه، برنامه های توسعه و راهبردهای مناسب را ارائه می دهند. این برنامه ها و راهبردها به جامعه کمک می کنند تا به سمت توسعه و پیشرفت حرکت کند و مشکلات را حل کند.

ایجاد اتحاد و همبستگی: مسئول متعهد و متخصص قادر است اتحاد و همبستگی را در جامعه تقویت کند. با ایجاد اتحاد و همبستگی، جامعه قادر است به مسائل و چالش ها با یکدیگر مقابله کند و بهبود و توسعه را تجربه کند. همچنین افراد را به هم پیوند می دهد و از تفرقه، بی عدالتی و تمایز جلوگیری می کند. یک مسئول دلسوز با ارائه ارزش ها و ایدئولوژی های مشترک، اعتماد و همبستگی را در جامعه تقویت می کند.

ارائه الگوی اخلاقی: مسئولان با استخراج الگوهای اخلاقی دینی و اخلاقی برای جامعه، می توانند ارزش ها و اخلاقیات را ترویج کنند. این الگوی اخلاقی می تواند به جامعه کمک کند تا در تصمیم گیری ها و رفتارهای خود از اصول اخلاقی پیروی کند و به سمت تحقق ارزش های انسانی پیش برود.

ارائه رهنمودها و نظرات سازنده: مسئولان، مسئولیت ارائه قالب ها و موضوعات مختلف دینی و اجتماعی در جامعه را بر عهده دارند. این الگوها به جامعه کمک می کند تا در مسائل مختلف به درستی عمل کند و از خطا و اشتباه دوری کند. یک مسئول کار بلد با ارائه روش ها، برنامه ها، نظرات سازنده و اقدامات، به جامعه کمک می کند تا در مواجهه با مسائل و چالش های مختلف، تصمیمات صحیح بگیرد. ایشان با تبیین اهداف و ارزش ها، افراد را به سمت اقدامات موثر و مفید هدایت می کند.

ارتقای فرهنگ همبستگی و اهداف مشترک: مسئولان با ارتقای عملی فرهنگ همبستگی در جامعه، به حفظ وحدت و همبستگی کمک می کنند. آنها با ترویج ارزش هایی مانند همکاری، احترام متقابل و تعامل مثبت، اعضای جامعه را به هم پیوند می دهند و از تفرقه و تمایزهای اجتماعی جلوگیری می کنند. این مهم نیاز به صبر و آرامش مسئول دارد که رفتار الگویی باشد برای آحاد جامعه؛ با ارائه چشم انداز و اهداف مشترک، جامعه را به سمت وحدت و همبستگی هدایت می کنند. آنها با تبیین ارزش ها و اصولی که برای جامعه مهم هستند، اعضای جامعه را به هم پیوند می دهند و از تفرقه و اختلافات جلوگیری می کنند.

نماینده گی از جامعه در روابط بین الملل: یک مسئول به عنوان نماینده جامعه در روابط بین الملل، نقش مهمی در حفظ منافع و ارتقای جایگاه جامعه دارد. او با ارائه سیاست ها و برنامه های خارجی مناسب، به جامعه کمک می کند تا در رقابت با سایر

جوامع، موفقیت های بزرگی کسب کند. یک مسئول متخصص با تعیین اهداف و راهبردهای مناسب، جامعه را به سمت پیشرفت و رشد هدایت می کند. او با اتخاذ سیاست های مناسب و پیشرو، تلاش می کند در مسیر وحدت و همبستگی با دیگر کشورها حرکت کند. و چهره ای درست را از کشورش در جهان نشان دهد و سرمایه های مادی و معنوی را به سمت کشورش سرازیر کند.

ایجاد اعتماد و انسجام: مسئولان با ایجاد اعتماد و انسجام در جامعه، به حفظ وحدت و همبستگی کمک می کنند. آنها با ارائه روش ها و راهکارهایی برای حل اختلافات و تسهیل در فرایند تصمیم گیری، اعضای جامعه را به هم نزدیک می کنند و از افزایش همبستگی جامعه اطمینان حاصل می کنند.

شناخت ملاک های قرآنی و اخلاقی

بسیاری از افراد در انتخاب یک راه یا یک فرد یا یک گروه برای انجام کاری تردید دارند و سعی می کنند نسبت به آن شناخت پیدا کنند تا کاری که می خواهند به ایشان بسپارند به نحو احسن انجام شود تا متضرر و دچار خسارت نشوند. در امور روزمره بارها به این انتخاب ها دست می زنیم. برای تأمین مایحتاج زندگی و امور شخصی و خانوادگی این اتفاق می افتد. از خرید برای منزل گرفته تا تعمیر خودرو و... درباره انتخاب فرد یا افرادی به منظور اداره امور کشور هم همین تردید و تحقیق برای انتخاب وجود دارد.

هنگامی که ما با ملاک های قرآنی و اخلاقی آشنا می شویم، راحت تر می توانیم انتخاب کنیم. شناخت می تواند ما را از تردید و حیرت و حتی پشیمانی پس از انتخاب نجات دهد و راه پیشرفت در آینده را برای ما هموار کند. شخصی از امام صادق(علیه السلام) پرسید: «بین دو حاکم در تردیدم!» امام فرمود: «عادل، صادق، فقیه و با تقواترین را انتخاب کن.» شخص: «اگر به تشخیص نرسیدم؟» امام(ع) فرمود: «بین افراد متدین به کدام مایلند؟» شخص گفت: «اگر نفهمیدم؟» امام(ع) فرمودند: «بنگر مخالفان آیین ما کدام را بیشتر می پسندند، او را کنار بگذار و بین کدام بیشتر، آنها را خشمگین می کند، او را برگزین.»(اصول کافی، ج1، ص68)

اولین شاخصه ای که در قرآن برای افراد صالح ذکر شده است، «مؤمن» بودن شخص است. ایمان به مرکز و قلب هستی سبب می شود تا شخص در مسیر اجرای دستورات الهی گام بردارد و برای پیاده کردن آن در جامعه اسلامی تلاش کند. قرآن می فرماید: «أَقْمِنْ كَانِ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانِ فَاسِقًا لَا يَسْتَوُونَ»(سجده/18) کسی که برای خداوند ارزش دارد و خدا او را دوست دارد، آن کسی است که تقوا دارد. پس برای ما هم باید «تقوا» ملاک باشد و افرادی را انتخاب کنیم که تقوا داشته باشند.

قرآن کریم می فرماید: «إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ»(حجرات/13) شناخت این افراد کار آسانی است. کافی است به رفتارهای آنان نگاه کنیم؛ یعنی باید ببینیم آیا در رفتار و گفتار خود تقوا را رعایت می کند یا نه؟ یا آنکه در مسئولیت های مختلفی که قبلاً داشته است، آیا پس از رأیی که از مردم گرفته است، نسبت به بیت المال و حتی نسبت به مخالفان خود حدود الهی را رعایت می کند یا نه؟ ما در انتخابات بنا داریم سرنوشت خودمان و سرنوشت ملت مان را به افراد بسپاریم. پس باید در این مورد ملاک های متعددی داشته باشیم و با در نظر گرفتن جمیع این ملاک ها انتخاب کنیم.

در اینجا اهلیت و امانت داری که مهم ترین خصلت پیامبر اسلام(ص) و اولیای خدا بوده حرف اول را می زند؛ زیرا در این مسیر خطیر هم تقوا لازم است، هم توانمندی و هم امانت داری؛ قرآن کریم می فرماید: «إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا»(نساء/ 58) این مهم آنقدر مورد توجه است که خداوند متعال کلمه «یأمرکم» را به کار می برد و امر به چیزی دلالت بر مهم بودن آن دارد.

وفای به عهد، یک ارزش اسلامی و انسانی است. در قرآن آمده است: «وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا»(اسراء/34) کسی که وفای به عهد ندارد نباید انتخاب شود؛ زیرا وعده دادن مانند امانت بر دوش وعده دهنده است که باید برای امانت تلاش کند. «وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ»؛ و آنها(مؤمنان) که امانت ها و عهد خود را رعایت می کنند.(مؤمنون/8) راسخون